

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
21. december 2017

Kommissionens meddelelse om den tredje rapport om status over Energiunionen

KOM(2017) 688

1. Resumé

Kommissionen har den 23. november 2017 fremsat en meddelelse om Kommissionens tredje rapport om status over Energiunionen. Meddelelsen redegør for fremdriften i det forgangne år og kigger på, hvilke udfordringer der vil være i det kommende år. Den tredje statusrapport fokuserer særligt på fem aspekter af energiomstillingen, hvor der er sket fremskridt i 2017, og hvor der samtidig kigges fremad: Social retfærdighed, innovation, infrastruktur, investeringer og eksterne dimensioner.

Meddelelsen har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen hilser Kommissionens tredje statusrapport over Energiunionen velkommen.

2. Baggrund

Den 25. februar 2015 lancerede Kommissionen som én af deres fem strategiske prioriteter en strategi for Energiunionen, KOM(2015) 80. Strategien bygger på fem gensidigt afhængige dimensioner: 1) Forsyningsikkerhed, solidaritet og tillid, 2) et fuldt integreret indre energimarked, 3) reduktion af energiforbruget via energieffektivitet, 4) reduktion af CO₂-udledninger og 5) forskning, innovation og konkurrence. Herudover indeholder strategien et afsnit om et forvaltningssystem for Energiunionen, hvori denne årlige status over Energiunionen indgår som et centralt element.

Energiunionen udmøntes gennem en lang række lovgivningsinitiativer og strategier. Kommissionen fremsatte i februar 2016 en pakke, der overordnet omhandler EU's gasforsyningsikkerhed, og i juli 2016 lancerede de forslaget til byrdefordelingsaftale for de ikke-kvotebelagte sektorer og integration af LULUCF i EU's klimaregulering. Den 30. november 2016 fremsatte Kommissionen en omfattende lovgivningspakke på energiområdet ("ren energi-pakken"). Denne pakke fokuserer særligt på vedvarende energi, energieffektivitet generelt og i bygninger, det indre marked for elektricitet (et nyt el-markedsdesign) og et forvaltningssystem for Energiunionen.

Kommissionen har ca. en gang om året gjort status over Energiunionen. Den første statusrapport, der blev fremsat i november 2015 (KOM(2015) 572), gennemgik den

Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efk@efkm.dk

www.efkm.dk

fremdrift, der var sket i perioden efter lanceringen af strategien for Energiunionen. Derudover udpegede Kommissionen centrale udfordringer og kommende, forventede initiativer til implementering af Energiunionen. Den anden statusrapport, der blev fremsat i februar 2017 (KOM(2017) 688) beskriver den fremdrift, der var sket i løbet af 2016, samt fremhævede de udfordringer, der fremadrettet krævede opmærksomhed.

Kommissionen har den 23. november 2017 fremsat en meddelelse om Kommissionens tredje rapport om status over Energiunionen, KOM(2017) 688.

3. Formål og indhold

Formålet med meddelelsen er at gennemgå den fremdrift, der er sket siden den sidste statusrapport blev offentliggjort i februar 2017, og bidrage med en vurdering af, hvilke udfordringer som fremadrettet bør prioriteres. Den tredje statusrapport fokuserer særligt på fem aspekter af energiomstillingen, hvor der er sket fremskridt i 2017, og hvor der samtidig kigges fremad: Social retfærdighed, innovation, infrastruktur, investeringer og eksterne dimensioner.

I den tredje statusrapport fremhæves, hvordan omstillingen til et lavemissionssamfund påvirker mange europæere, og selv om ikke alle vil drage fordel af omstillingen på den korte bane, vil den, hvis forvaltet omhyggeligt, ultimativt gavne hele EU's økonomi gennem beskæftigelse, energibesparelser og forbedring af luftkvalitet. I meddelelsen henvises der desuden til, at Kommissionen i 2017 bl.a. begyndte at levere skræddersyet støtte og hjælp til regioner, som har været eller fortsat er afhængige af kul og kulstofintensive industrier og derfor står over for særlige økonomiske og sociale udfordringer. Kommissionen har endvidere lanceret en oplysningskampagne i fire medlemsstater, som fokuserer på at sprede bevidsthed om forbrugeres rettigheder, og som skal forsyne forbrugere med tips om energibesparelser og information om lavpris energieffektivitetsforbedringer.

Kommissionen understreger i meddelelsen, at Energiunionen er en vigtig drivkraft for innovation i ren energi i Europa og resten af verden. Europa er en af de mest innovative regioner på verdensplan, men der er brug for en større indsats for at bringe disse innovationer på markedet og omdanne dem til vækst og jobmuligheder. Derfor øgedes EU-finansiering på dette område sidste år. Herudover er Kommissionen, mere specifikt, også klar på at mobilisere substantiel finansiel støtte til batterier og battericelleteknologi, da disse vurderes til at være en helt nødvendig teknologi for at muliggøre indfrielse af Energiunionens mål. Kommissionen henviser også til, at de har taget lederskab i forhold til innovation på globalt niveau. Ud over at overtage formandskabet for Mission Innovation Steering Committee, arbejder EU sammen med Kina og Canada med henblik på at drive innovationen for den rene energi frem globalt.

I den tredje statusrapport bekræftes det endvidere, at energiomstillingen ikke er mulig, hvis ikke også infrastrukturen tilpasses det fremtidige energisystems behov. Energi-, transport- og telekommunikationsinfrastruktur bliver mere og mere indbyrdes forbundet. Lokale net vil blive stadig vigtigere i dagligdagen for de europæiske

borgere, som i stadig større grad vil skifte til elektricitet, decentraliseret el-produktion og prisfleksibelt elforbrug. Der er opnået anseelige resultater, men der er fortsat flaskehalsproblemer særligt på el-området. For at afhjælpe disse har Kommissionen samtidig bl.a. vedtaget den tredje liste over projekter af fælles interesse (PCI-projekter).

Meddelelsen fokuserer desuden på, hvordan gennemførelsen af Energiunionen og fremskyndelsen af energiomstillingen vil medføre store investeringsmuligheder. Dette var også grunden til, at en af hovedprioriteterne for Energiunionen i 2017 var at frigøre ("unlock") investeringer, hvilket bl.a. har medført store investeringer i vedvarende energi, energieffektivitet og energiinfrastruktur gennem Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI). Kommissionen fremhæver, at der på trods af store bestræbelser imidlertid godt kunne gøres mere for at skabe et mere investeringsvenligt miljø. Integrerede nationale energi- og klimaplaner vil mindske investeringsusikkerhed og tillade potentielle investorer at træffe langsigtede investeringsbeslutninger.

Kommissionen fokuserer i meddelelsen desuden på, at de geopolitiske begivenheder i 2017 fortsat har sat energi og klima øverst på dagsordenen. Den amerikanske regerings hensigt om at trække sig ud af Parisaftalen ansporede EU til at udvise lederskab ved at styrke synergierne mellem klima- og energidiplomatiet. Kommissionen henviser til, at EU vil blive ved med at bekræfte sin indsats i den globale kamp mod klimændringerne og styrke sine eksisterende globale partnerskaber. I den tredje statusrapport understreges det også, at selv om globale ændringer i energiproduktionen giver Europa store udfordringer, giver de også unikke muligheder for, at Europa kan styrke sin førende rolle inden for omstillingen til ren energi og samtidig sørge for energisikkerhed til alle EU's borgere. Høje ambitioner inden for vedvarende energi, energieffektivitet, klimaindsatsen og innovation inden for ren energi samt rigtige prissignaler på markedet er en forudsætning for at tiltrække investeringer i modernisering af hele EU's økonomi til gavn for borgerne.

Kommissionen peger i meddelelsen derudover på, at Energiunionen skal være en realitet, inden den nuværende Kommissions mandatperiode udløber i 2019. For at dette skal kunne lykkes, kræver det et tæt samarbejde mellem Kommissionen, medlemsstaterne og samfundet som helhed. Særligt vigtig er det, at alle medlemsstater gør en indsats for primo 2018 at færdiggøre et udkast til integrerede nationale energi- og klimaplaner for perioden efter 2020. Kommissionen fremhæver, at Energiunionen har givet resultater, men at det er vigtigt, at der fortsat udvises engagement for at gennemføre de resterende opgaver. Der er derfor brug for, at alle de lovgivningsforslag om Energiunionen, som Kommissionen har fremlagt, bliver prioritetsbehandlet af Europa-Parlamentet og Rådet.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

5. Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

6. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at have lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen vurderes ikke i sig selv at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

7. Høring

Meddelelsen er ikke sendt i høring.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der er generel opbakning til meddelelsen og Kommissionens intention om at gøre løbende status for udmøntningen af Energiunionen.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens tredje statusrapport over Energiunionen velkommen.

Regeringen støtter statusrapportens udformning, som både skaber retning for EU's energi- og klimapolitik, sikrer fremdrift i forhold til målsætninger og synliggør områder, hvor indsatsen skal styrkes.

Regeringen lægger stor vægt på, at det indre energimarked bliver kernen i Energiunionen. Styrkelse og fuld implementering af det indre energimarked er afgørende forudsætninger for forsyningssikkerheden, konkurrencedygtige energipriser og en omkostningseffektiv omstilling til vedvarende energi.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.